

soviti ljubljanski „kapital“ in ljubljanska „inteligencija“ ni upala predreti, izbrala si je peščica Megerle-Mühlfeldovih privrženecv drugo bolj pohlevno pot, da more svojemu velikemu konkordatoborcu ponosno reči: „Lej, une 38 krajske soseske z 4000 podpisi, ki so se potegnile za vzdržanje konkordata, niso nič; mi mi smo pravi zastopniki kranjske dežele, ker „Pressa“ nam je dala diplomo, da reprezentiramo „kapital“ in „inteligencijo“! — Da se Bog usmili tega kapitala in te inteligencije!

— „Novice“ so v poslednjem listu po mnozih jim razodetih željah vprašale „Laib. Zeit.“: kako to, da je molčala o mnozih silovitih ekscesih, ko je vendar poprej tako zgovorna bila celó v malih stvarcah? „Laibacherica“ odgovarja na to v 251. listu, kjer navaja nekoliko tega, kar so „Novice“ pisale, a kakor zvit jezičen dohtar izpušča ravno to, kar so prav posebno povdarjale „Novice“, namreč to, „da pretepi in druge nerodnosti so bile in bodo, dokler bo svet stal in to ne samo pri nas, temuč povsod.“ Po takem tedaj „Novice“ niso dolžile ne g. Pajka, da ni odvrnil nerodnosti, ki so se godile poslednji čas v Ljubljani, kakor niso hvalisale g. dr. Costo, ako pod njim ni bilo tako silnih pretefov, kajti to in uno je le naključba (Zufall). „Novice“ so le interpelirale „Laib.“: kako to, da zdaj molči, kakor da bi sami angeljci bili v Ljubljani, poprej pa je vsako stvar ogovarjala, če je le kak voznik pokal po mestu ali prehitro vozil. „Laib.“ se sicer opravičuje v 251. listu, da je „nur diejenigen etc.“ razglaševala. Kdor nima njenih listov pred seboj, bi morebiti verjel tem njenim besedam; kdor pa jih ima od onega časa, kar je policija v rokah mestnih, bo videl, da vse to besedovanje je piškav oreh. Ali se niso „Novice“ večkrat čudile nad „polžem, ki je tako pogostoma kazal svoje roge v „Laib.“? Ker se „Laib.“ hvali, da je Sokolovo homatijo popisala „in der rücksichtsvollsten (!) Weise“, jo moramo vendar opomniti tega, da je imenovala že dvojno hudodelstvo, predno je c. k. sodnija še svojo sodbo izrekla. In če „Laib.“ le od dveh pretefov vé, jih mi vemo veliko; in če ona se grozi nad tem, da smo rekli, da je „kri scurkoma tekla“, ji moremo priče povedati, ki so to videli na gornjih Poljanah; naj gré prašat v bolnišnico, kako še danes gré tistemu, ki so mu glavo potolkli na gornjih Poljanah; naj gré prašat g. dr. R.: ali mu niso tatje v pisarnico vlomili itd. itd. In ker ni nič omenila, kaj se je spet to nedeljo godilo, povemo jej mi, da ste ponoči bile dve prav krvavi bitki domačih ljudi, ena pred Žrjavčevo hišo, druga pa pri sv. Florijanu. Z vsem tem — in to še enkrat rečemo — niso „Novice“ htele „ilustrirati“ županovanja Costovega, pa tudi ne črniti namestništva Pajkovega, le samo to resnico so hotle konstatirati pred svetom, da je „Laib.“ poprej rada pripovedovala, kar se je nerodnega zgodilo in njene prijateljice „Tagespost“ in „Triesterca“ itd. so jej zvesto sekundirale, zdaj pa pri obilem materijalu ne črhne besedice! — Kolikim Ljubljančanom je „Laib.“ organ, to ona sama najbolj vé; mi je ne zavidamo za to število; nam je le zato, da smo zdaj ključ našli, zakaj je v prejšnjih časih vsako malenkost obešala na veliki zvon. Nadjamo se, da pravična deželna vlada, ktera stoji nad strankama, in na ktero se po „Laib.“ tudi mi pozivljamo, bode najbolje razsodila: ali je nekda pod cesarsko policijo in zdaj pod namestovalno res manj nerednosti vpisanih v zapisnike kakor pa pod županovanjem Costovim? Statistika bode najboljša priča.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz zbornice poslancev nič novega. Prof. Arndts je zbornici gosposki izročil prošnje 38 sosésk kranjskih, naj ostane konkordat. — Prvi batalijoni francozke armade so že v Rimu; laška armada tudi poseda papeževe dežele; Garibaldi se je vtaboril s 6000 prostovoljcev v Monte-Rotondo; po takem sv. očeta čakajo bridki časi. — Hrvaški deželni zbor je sklican na 2. decembra; pozivnica povdarja prav odločno dvalizem; po predpisanem novem volilnem redu odpade 54 poslancev, ki jih narod voli; magjaronskih velikašev, vélikih županov itd. pa pride veliko v zbor. Samostojnosti in neodvisnosti trojedne kraljevine koplje ogersko ministerstvo grob.

Zadnja beseda!

Togoten pisavec „iz Ljubljane“ je v svojem popisu stoletnice kmetijske družbe v 246. listu „Triesterice“ med drugo tudi to vpletel, da „Novice“ niso moja lastnina, ampak družbe kmetijske in da so 1848. leta „in Folge geschickter Manöver“ prišle v lastnino družbenega tajnika. Nanašaje se na §. 19. tiskarne postave sem zahteval od vredništva „Triest“, naj natisne poslanico mojo, v kateri dokazujem, da je to laž, kar je dopisnik pisaril o lastnini (zalogi) „Novic.“ „Triesterca“ je čez en teden še le prinesla moj razglas, ker ga je popred poslala svojemu pisavcu v znanje, da je potem z dolgimi zvijačami skušal v 253. listu zagovarjati, kar je rekel v 246. listu. Gnjsi se mi, kaj več o tem govoriti; zgodovina „Novic“, po aktih dokazana, naj je moja priča: **Sl. kmetijski družbi nikoli ni na misel prišlo** izdati slovenski časnik. Jaz sem bil, ki sem prosil dovoljenja 1841. leta; al sama moja prošnja takrat, ko je slovensk časnik v Ljubljani bil strašan hudournik, bila je preslaba; obrnil sem se do sl. obrtnijskega društva, in ko tudi to še ni bilo zadostna podpora, obrnil sem se še do sl. kmetijske družbe, in s pismom od 4. sušca 1842. pod štev. 29. je odbor družbe kmetijske izročil **mojo prošnjo v dokladi** c. kr. deželnemu predsedništvu, ter svoje pismo s temi-le besedami sklenil: „Geruhen Euer Excellenz bei der höchsten Hofbehörde dahin zu wirken, dass dem Ansuchen des Buchdruckers Josef Blasnik Statt gegeben werde.“ Mar je kdo tako neumen, da bi mislil, da sem jaz prosil za to, da viša c. k. policijska oblast kmetijski družbi dovoli časnik?! In čez eno leto, — to je 10. sveč. 1843. — prišlo je dovoljenje, da smejo „kmetijske in rokodelske novice“ „im Verlage des Buchdruckers Josef Blasnik zu Laibach erscheinen“ pod to kuratelo „dass für die Redaction dieses Blattes stets ein hierzu geeigneter und vertrauenswürdiger Mann aufgestellt wird.“ Vprašam tedaj vsacega poštenega človeka: čigave so „Novice“? Prosta moja volja je bila, da je družba jemala sprva naročila na-nje, ker pri novem in skor čez 50 let prvem slovenskem časniku mi to ni na škodo bilo. 1848. leto in pozneja leta pa so kakor mnoge druge časnike in vso časnikarstvo predrugačila tudi „Novice“, ki so zmiraj bile in so še danes moja postavna lastnina. Gosp. dr. Bleiweis je bil zmiraj le njih vrednik in nikoli ni segal po moji lastnini. Če žolčni dopisnik „Triesterčin“ misli, da „Novice“ donajajo sila bogastvo, saj si lahko pomaga: dandanes ni treba beračiti več kakor sem jaz moral beračiti za izdajanje časnika, naj izdaja 10 „Novic“ in morebiti si kupi grajščino, ktere si jaz še nisem mogel kupiti. Jožef Blaznik.